

вання програм, до конкуренції за бюджетні кошти, необхідність широкого залучення позабюджетних ресурсів, господарська самостійність — все це радикально змінює вимоги до маркетингу у сфері фізичної культури і спорту, нового сучасного погляду на цю галузь знань.

Тернопільський національний економічний університет

А.А. СИДОРЧУК

Науковий керівник: д.е.н., професор

О.П. КИРИЛЕНКО

ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ РЕСУРСІВ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ

В контексті розгляду питання про фінансові ресурси будь-якого суб'єкта фінансових відносин (у т.ч. держави), доречним постає оцінка їх фінансової стійкості, тобто досягнення такого стану розподілу та використання, який забезпечить незалежність даного суб'єкта від зовнішніх джерел фінансування [1,82]. Цей стан характеризується платоспроможністю, тобто здатністю своєчасно погашати свої платіжні зобов'язання [2, с. 116].

Якщо спроектувати вище сказане на державу, фінансова стійкість системи соціального страхування являтиме собою такий стан, коли сформовані фінансові ресурси державних цільових фондів забезпечують з одного боку – незалежність від зовнішніх джерел фінансування (коштів бюджетної системи), з іншого – здатність погашати проголошені зобов'язання.

Фінансова стійкість аналізується за допомогою системи фінансових коефіцієнтів. Інформаційною базою для таких розрахунків стане звітність фондів соціального страхування про виконання своїх бюджетів за доходами та видатками. Одними із таких коефіцієнтів, на нашу думку є:

- коефіцієнт забезпеченості власними фінансовими ресурсами;
- коефіцієнт співвідношення зовнішніх та власних фінансових ресурсів соціального страхування;

Враховуючи поділ ФРСС на власні та кошти по перерозподілу, доцільно визначати показник який характеризував би ступінь автономії таких ресурсів (Кзв). Таким показником ми бачимо коефіцієнт забезпеченості власними фінансовими ресурсами того чи іншого виду соціального страхування. Маючи за основу вихідні положення аналізу фінансової стійкості підприємств і розроблені методики по оцінці такої стійкості, визначений нами коефіцієнт Кзв може дорівнювати:

$$K_{зв} = \frac{ВФР}{\sum ФР} \quad (1)$$

де ВФР – загальна величина власних фінансових ресурсів окремого виду соціального страхування;

$\sum ФР$ – загальна величина фінансових ресурсів окремого виду соціального страхування.

Даний показник – коефіцієнт Кзв – характеризує наявність власних фінансових ресурсів, які необхідні для забезпечення поточної діяльності цільового фонду держави, який управляє окремим видом соціального страхування. Теоретично-обґрунтоване значення показника навряд чи може бути визначене. Можемо лише відмітити те, що чим він вищий, тим кращий фінансовий стан соціального страхування, тим більше у нього можливостей у проведенні своєї незалежної фінансової політики. Коли $K_{зв} = 1$, поточні зобов'язання цільових фондів фінансуються виключно за рахунок власних фінансових ресурсів.

Наступний показник – коефіцієнт співвідношення зовнішніх та власних фінансових ресурсів соціального страхування – характеризує кількість отриманого із державного бюджету ресурсів, яку цільовий фонд залучає на 1 грн. власних (K_c)

$$K_c = \frac{ЗФР}{ВФР} \quad (2)$$

де ЗФР – фінансові ресурси державних цільових фондів отримані із зовнішніх джерел;

ВФР – загальна величина власних фінансових ресурсів окремого виду соціального страхування.

Ріст коефіцієнту K_c свідчатиме про залежність цільових фондів від зовнішніх джерел фінансування, втрату фінансової стійкості.

Причинами неплатоспроможності (втрати фінансової стійкості) фондів соціального страхування можуть бути:

- 1) невиконання плану надходжень страхових зборів і здійснення витрат;
- 2) неправильна політика управління коштами соціального страхування (підвищення (зниження) виплат на тлі незмінності доходів; на тлі скорочення (підвищення) доходів незмінність виплат тощо);
- 3) зниження платоспроможності (скорочення доходів) платників страхових зборів через загальний спад економіки країни;
- 4) високий рівень оподаткування страховими зборами, що зумовлює роботу платників «в тіні», зокрема таку її частину як виплата заробітної плати «у конвертах».

Література

1. Федорович Р.В., Загородна О.М., Серединська В.М. Фінансовий аналіз. Навчально-методичний посібник. - Тернопіль: ТАНГ, 2001. -149с.
2. Ван Хори Дж. Основы управления финансами / Пер. с англ. под ред. Я.В. Соколова.- М.: Финансы и статистика, 1996.